Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Sn.Dubceac)
Dosarul nr. 2a-660/24 (nr. 2-24023296-03-2a-28062024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
DECIZIE

18 februarie 2025 *****

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de avocatul Violina Munteanu în interesele lui Țurea Irina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele Irinei Țurea împotriva lui Țurea Sergiu cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere copilului minor,

împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 aprilie 2024,-

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 28 februarie 2024 avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Țurea Irina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurea Sergiu cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere copilului minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 13.12.2019, s-a încasat de la Țurea Sergiu pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născută la *****, în mărime de 1 163,75 lei lunar până la atingerea majoratului de către copil.

Indică că, de la data pronunțării hotărârii din 13.12.2019 și până la depunerea acțiunii date, minimul de existență pentru copii cu vârsta de până la 17 ani, s-a majorat semnificativ. Pensia alimentară stabilită prin hotărârea menționată nu este suficientă pentru întreținerea copilului minor, prin urmare cuantumul pensiei alimentare urmează a fi modificat de la 1 163,75 lei până la 2 500,00 lei lunar pentru copilul minor.

Menționează că, pârâtul activează peste hotarele țării și are venituri suficient de mari, în acest sens dânsul are posibilitate financiară să achite suma de 2 500,00 lei lunar pentru copilul său biologic.

Solicită, admiterea cererii de chemare în judecată, modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor încasate din contul pârâtului Țurea Sergiu în baza hotărârii Judecătoriei Bălți din 13.12.2019 și încasarea de la Țurea Sergiu, a pensiei pentru întreținerea copilul minor *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime 2 500,00 lei lunar, începând cu data înaintării acțiunii și până la atingerea majoratului de către copil, precum și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 000,00 lei.

În drept, acțiunea se întemeiază pe dispozițiile art.110, 58 alin.(1), art.74 lin.(1), (3) Codul familiei, art.18 alin.(1) Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15.12.1994, art.94 lin.(1), srt.96 alin.(1) Codul de procedură civilă.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 16 aprilie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Țurea Irina împotriva lui Țurea Sergiu cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere copilului minor a fost admisă.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, stabilit prin hotărârea judecătoriei Bălți din 13 decembrie 2019, după cum urmează:

S-a încasat de la Țurea Sergiu în beneficiul lui Țurea Irina pensia de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei, lunar, începând cu 28.02.2024, până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Țurea Sergiu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1249 lei 96 bani.

Solicitarea apelantului:

La 19.04.2024, avocatul Violina Munteanu în interesele Irinei Țurea, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 16 aprilie 2024, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate, și anume în latura neîncasării cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă în latura menționată.

În același sens, avocatul Munteanu Violina în interesele reclamantei Țurea Irina, prin intermediul poștei electronice, la 14.08.2024, a înaintat cerere de apel motivată în care invocă aceiași solicitare de casare parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată în latura neîncasării cheltuielilor de judecată, să fie admisă.

Argumentele părților:

În susținerea cererii de apel s-a invocat că hotărârea o consideră neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată din considerentul, că instanța de fond eronat a respins solicitarea reclamantei cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, aplicând în acest sens prevederile art.97 alin(3) Cod de procedură civilă, deși acestei spețe nu-i sunt aplicabile prevederile nominalizate, deoarece acestui litigiu nu este obligatorie procedura prealabilă, și apelanta/reclamantă Țurea Irina cu pârâtul au intentat o procedură executorie în vederea încasării forțate a pensiei de întreținere a copilului minor *****, ceea ce demonstrează faptul că intimatul de fapt nu achită benevol pensia de întreținere, iar simpla recunoaștere a acțiunii de către pârât nu exclude existența acestui litigiu, iar executorul judecătoresc execută doar ceea ce este indicat în documentului executoriu.

Totodată avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei/apelante menționează că instanța de fond urma să facă o analiză amplă a speței și normelor procesuale ce îi sunt aplicabile, și să-și motiveze hotărârea astfel în cât motivarea hotărârii să fie una clară și argumentată, dar simpla invocare a normei procesuale prevăzute la art. 97 alin. (3) CPC, nu prezumă o motivare adecvată a hotărârii contestate. Consideră că instanța de fond a examinat superficial cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, nu a dezbătut prin argumente temeinice și clare, cele invocate de reclamantă în cererea sa de chemare în judecată și în acest sens și nu a motivat soluția adoptată pe caz, or în temeiul art.96 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii, care a avut câștig de cauză, cheltuielile de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În referință din 15 aprilie 2024 reprezentantul pârâtului Țurea Sergiu, avocatul Maxim Larisa a indicat că pârâtul este de acord cu acțiunea înaintată și anume cu suma solicitată de 2 500,00 lei lunar. Susține că suma dată depășește semnificativ ½ din minimul de existență pentru copii în vârsta de 7-17 ani, însă ținând cont de nivelul inflației și de faptul că statisticele pe anul 2024 nu au fost publicate, consideră acceptabilă suma solicitată. Mai mult ca atât, fiecare părinte are datoria de a-și întreține copilul minor. În sensul dat nu a fost nevoie ca reclamanta să se adreseze în instanța de judecată pentru a solicita suma menționată, deoarece pârâtul ar fi fost de acord să rezolve această cerință pe cale extrajudiciară dacă reclamanta l-ar fi abordat. Solicită ca instanța de judecată să impună reclamantei toate cheltuielile de judecată.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată a instanței de apel, apelanta Țurea Irina și reprezentantul acesteia, avocatul Violina Munteanu, fiind citați legal nu s-au prezentat, nu au solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa acestora.

Reprezentantul intimatului, avocatul Maxim Larisa a menționat în ședința instanței de apel, că nu sunt de acord cu apelul declarat și consideră că prezentul litigiu putea fi soluționat pe cale extrajudiciară, prin încasarea pensiei de întreține în baza unui contract, iar această metodă nici nu a fost propusă de către reclamantă. Prin urmare consideră că hotărârea contestată este una legală și întemeiată și solicită respingerea apelului cu menținerea acesteia fără modificări.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În circumstanțele expuse, instanța de apel constatând că procedura de citare legală a fost respectată, fapt confirmat prin avizele de recepție a citației anexate la materialele cauzei, a dispus examinarea cauzei în lipsa părților ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

Colegiul civil reține că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 16 aprilie 2024, iar apelul a fost declarat la 19.04.2024, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) CPC instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu

excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Colegiul civil consideră că prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, a apreciat probele conform prevederilor art. 130 CPC și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procesual.

Fiind investită cu judecarea cauzei în speță, prima instanță, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, corect a ajuns la concluzia admiterii acțiunii înaintate de Țurea Irina, stabilind suportarea cheltuielilor de judecată de către reclamantă în baza art.97 lin.(3) Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord nestabilind careva temeiuri de casare a hotărârii contestate ajunge la concluzia de a o menține.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil reține prevederile art.74 alin. (1) Codul Familiei, potrivit cărora părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Potrivit art. 75 Codul Familiei (1), pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 pentru un copil, 1/3 pentru 2 copii și 1/2 pentru 3 și mai mulți copii. (2) cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante. (3) în cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alții – cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinate conform art. 76.

Conform art. 76 Codul Familiei (1), în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75. (2) cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Colegiul relevă următoarele circumstanțe de fapt și de drept confirmate de materialele cauzei: Țurea Sergiu și Țurea Irina s-au aflat în relații de căsătorie, conform certificatului de căsătorie nr.***** /f.d.12/, căsătoria ultimilor a fost desfăcută, potrivit certificatului de divorț nr.***** prin hotărârea Judecătoriei mun.Bălți din 02.06.2015/f.d.14/, ultimii sunt părinții copilului minor *****, născută la ***** /f.d.13/.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 13 decembrie 2019, s-a încasat de la Țurea Sergiu în beneficiul lui Țurea Irina, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime de 1163 lei lunar până la atingerea majoratului /f.d.20/.

La 28.02.2024 avocatul Violina Munteanu în interesele Irinei Țurea s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Țurea Sergiu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, născută la *****, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 13.12.2019 de la 1163 lei, la suma de 2500 lei lunar începând cu data depunerii acțiunii în judecată până la atingerea vârstei majoratului de către copil și încasarea de la pârât în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 aprilie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei Țurea Irina împotriva lui Țurea Sergiu cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere copilului minor, s-a admis. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la *****, stabilit prin Hotărîrea judecătoriei Bălți din 13 decembrie 2019, s-a încasat de la Țurea Sergiu în beneficiul lui Țurea Irina pensia de întreţinere a copilului minor ***** născută la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei, lunar, începând cu 28.02.2024, până la atingerea majoratului de către copil.

În temeiul alin.(3) art.97 Cod de Procedură Civilă s-a dispus că cheltuielile de judecată se suportă de reclamanta.

S-a încasat de la Țurea Sergiu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1249,96 lei/f.d.33-36/.

În speță, Colegiul civil consideră justă soluția instanței, care la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, a reținut corect ce ține de obligația legală a pârâtului în virtutea calității sale de părinte, să acorde copilului său împreună cu reclamanta o susținere materială astfel încât să ofere copilului cel puțin condiții minime de existență, în așa mod, s-a considerat necesar și rațional de a modifica cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 13.12.2019 și pe viitor de a încasa de la intimat/pârât, în beneficiul apelantei/reclamantei, pensie pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2500 lei lunar, începând cu 28.02.2024, până la atingerea majoratului de către copil.

De altfel, Colegiul civil relevă că, suma dispusă spre încasare de către prima instanță pentru întreținerea copilului minor din toate veniturile pârâtului este una reală, legală și rezonabilă.

În contextul pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, Colegiul judiciar reține că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

Pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Astfel, întru respectarea deziderateloor descrise mai sus, urmează să se țină cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relații de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 46 din Codul Familiei, care statuează că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 58 alin. 1) Cod Familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. 1 Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

În contextul normelor enunțate, Colegiul relevă că, prima instanță la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, a ținut cont și de faptul că, sarcina de întreținere a copilului minor este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, și nu poate fi acceptată obligarea doar a reclamantei/intimat să întrețină integral necesitățile copilului, ceea ar constitui o povară exagerată.

Totodată se menționează că, întreținerea copilului nu poate fi redusă doar la minimul necesar, așa cum solicită pârâtul, deoarece o asemenea abordare a obligațiunilor sale părintești, ar duce la o dezvoltare și întreținere limitată al copilului atât pe plan material cât și spiritual.

Conform art. 110 Codul Familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Se reține că starea materială reprezintă situația social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, cum ar fi numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma „alte circumstanțe importante” extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă, care, se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

În consecință, Colegiul Civil reține că, prima instanță a ținut cont de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copil, a studiat situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, a emis o hotărâre întemeiată și legală, fiind respectat dreptul copilului la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

Colegiul civil consideră necesar de a reitera și conținutul art. 18 al Convenției cu privire la drepturile copilului, care stabilește că, ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții, sau după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Totodată, art. 5 al Convenției enunțate, prevede că părinților naturali ai copilului sau, după caz și conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, dispun de responsabilitățile, drepturile și îndatoririle în a asigura, de o manieră corespunzătoare

capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenție.

În aceiași ordine de idei, Colegiul Civil ține să menționeze faptul că, pe măsură ce copilul minor crește, acesta are cerințe și necesități materiale mai mari și prin urmare, situația s-a schimbat, iar suma în mărime de 1163 lei, pe care pârâtul o achita pentru întreținerea copilului minor, la moment nu acoperă pe deplin cheltuielile necesare pentru întreținerea unui copil de vârsta de 16 ani.

Reieșind din rigorile instituite de legislator, este incontestabil că atât Țurea Irina cât și Țurea Sergiu sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copilului minor, în contextul dat, Colegiul conchide că suma de 2500 lei/lunar încasată de la apelant pentru întreținerea unui copil minor este reală și rezonabilă reieșind din actele prezentate la materialele cauzei, or, necesitățile copilului prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului.

La capitolul dat, Completul judiciar menționează că prima instanță la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a ținut cont și de informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil, potrivit căreia pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, pentru anul 2024 din orașe mari, minimul de existență constituie 3 532,9 lei. (https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774)

Tot aici, Colegiul civil menționează și faptul că, principiul primatului intereselor copilului, precum și caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989. În acest sens, Convenția nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viață, ci include concepția supraviețuirii și dezvoltării lui.

Potrivit prevederilor art.27 al Convenției nominalizate, statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților și oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, instanța de apel consideră că, prima instanță a aplicat elocvent normele materiale și procedurale, reieșind din natura raportului juridic, ce constă în modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, ce urmează a fi achitată lunar din veniturile obținute de părinte.

Instanța de apel notează că, apelanta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității a hotărârii instanței de fond, iar cele invocate în apel nu aduc critice relevante hotărârii adoptate și nu servesc temei de casare a acesteia în sensul solicita

Colegiul civil conchide că, nu poate fi reținut argumentul apelantei care indică că instanța de fond în mod eronat, neîntemeiat și nemotivat a dispus suportarea cheltuielilor de judecată de către reclamantă, deoarece potrivit prevederilor art.94 alin.4 Cod Familiei - În caz de modificare esenţială a situaţiei materiale sau familiale a părţilor, dacă acestea nu pot ajunge la o înţelegere referitoare la modificarea sau rezilierea contractului privind plata pensiei de întreţinere, partea interesată poate porni în instanţa judecătorească o acţiune privind modificarea sau rezilierea acestuia. Instanţa judecătorească soluţionează litigiul ținând cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante.

Prin urmare, Completul judiciar reține că potrivit declarațiilor reclamantei și actelor anexate la materialele cauzei, cât și poziției invocate de reprezentantul pârâtului, avocatul Maxim Larisa, expusă în referință și susținută în ședința instanței de apel, ultima nu și-a exercitat obligația de a încerca soluționarea chestiunii cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pe cale extrajudiciară dar a decis soluționarea acțiunii respective prin înaintarea cererii direct în instanța de judecată, contrar prevederilor enunțate supra.

Astfel, cât privește pretenția apelantei privind încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul civil remarcă faptul că, prin prisma prevederilor art.96 alin.(1) CPC, instanța obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin.(11) CPC RM, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Altfel spus, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

La caz însă deși reclamanta a avut câștig de cauză, totuși cheltuielile de asitență juridică nu urmează a fi încasate din contul pârâtului, deoarece sunt aplicabile prevederile art.97 alin(3) Cod de procedură civilă, care stabilesc că cheltuielile de judecată ocazionate de soluționarea cererii privind modificarea pensiei de întreținere sunt suportate de către reclamantă dacă reclamantul a înaintat acțiunea fără a înainta în prealabil pretențiile pârâtului, iar pârâtul a recunoscut în judecată imediat pretențiile.

De altfel, deși cheltuielile solicitate de reclamantă pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 7000 lei /f.d.4/ potrivit bonului de plată seria QL nr.289688 din 01.02.2024, sunt reale, acestea se apreciază a nu fi necesare pentru soluționarea acțiunii respective, întrucât pârâtul a recunoscut acțiunea, respectiv Colegiul concluzionează că acțiunea putea fi soluționată și pe cale extrajudiciară.

Astfel fiind, corelând reglementările legale precizate cu circumstanțele cauzei, colegiul apreciază ca fiind justă și întemeiată concluzia instanței de prin nivel cu privire la suportarea cheltuielilor de asistență juridică din contul reclamatei.

Completul de judecată al Curții de Apel Nord constată că cererea de apel conține obiecții de fapt şi de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de fond, fiind apreciate corespunzător, astfel, argumentele invocate în cererea de apel nu pot constitui temei de casare a hotărârii contestate, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de avocatul Violina Munteanu în interesele reclamantei/apelante Țurea Irina, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 16 aprilie 2024.

Conducându-se de dispoziţiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Violina Munteanu în interesele Irinei Țurea.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 16 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Violina Munteanu în interesele Irinei Țurea împotriva lui Țurea Sergiu cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**